

správné odůvodnění usnesení v odpor vzatého, ku kterému se pouze přičinuje:

I místní obec jest již na základě všeobecných pravidel právních, jako každý jiný majitel, povinna svůj majetek tak opatřit, aby nepřišla osoba třetí k úrazu. To platí i pak, když její k veřejnému používání odevzdala. Zanedbání této povinné péče, kteréž, jak se přiznává, možno i posuzovati s hlediska veřejnoprávního, nevylučuje však již nutně současně užití důvodu soukromoprávního (§§ 364, 1294 a násled., jakož i 1338 ob. z. obč.), takže právem námitka nepřipustnosti pořadu práva byla zamítnuta. Nevadí tomu, že žalobce, posuzuje věc právně; dovolával se v prvé řadě ustanovení § 28. obecního zřízení pro Čechy, poněvadž jest věcí soudu, aby skutkové údaje samostatně a nepřihlížeje ku právním názorům stran v návrzích těchto obsaženým podřídil příslušným zákoným předpisům, což se zde také soudem rekursním správně stalo.

Dovolacímu rekursu nebylo tudíž lze vyhověti

Ve věcech soukromoprávních podroben jest i cizí stát tuzemské soudní pravomoci. — Šofér náležející ke služebnímu personálu cizího vyslanectví může býti rovněž žalován u tuzemského soudu.

Žalobu podanou na italský stát a šoféra italského vyslanectví v Praze o náhradu škody způsobenou žalobci při jízdě automobilem odmítl zemský soud v Praze pro nepřipustnost pořadu práva vycházející z názoru, že stát italský jako suverenní podle práva mezinárodního není podroben pravomoci tuzemských soudů, pokud nejde o spory vyloučené v §§ 81. až 83. j. n. Vyvcozoval to z ustanovení čl. III. a IX. uv. zák. k jur. normě a z § 85. j. n. a poukazyval k tomu, že nemůže-li býti žalován u zdejšího soudu diplomatické zástupce cizího suverenního státu, tím méně lze tak učiniti ohledně tohoto státu samého.

Pokud se týče šoféra, požívá nyní tento jako osoba náležející ke služebnímu personálu vyslaneckému práva exterritoriality, pročež mohl by býti žalován u soudu tuzemského jen, kdyby se pravomocí zdejších soudů buď dobrovolně podrobil nebo kdyby šlo o některý ze sporů v §§ 81. až 83. j. n. naznačených.

Usnesení toto vrchní zemský soud jako soud rekursní zrušil, umožniv soudní přezkoumání, aby nehlédě k odmítacímu důvodu u žalobce na zákonu jednal, z těchto důvodů:

Žalobce onírá nárok žalobní, jež uplatňuje proti italskému státu a jeho šoféru, o zákon o ručení za škody způsobené při provozování jízd silostrojů ze dne 9. srpna 1908 č. 162 ř. z. tedy o titul soukromoprávní. Nejde tedy o nárok, který by byl vznikl z výkonu státní moci. Jen v tomto případě by nebyl podroben cizozemský stát tuzemské soudnictví. Ve věcech soukromoprávních podroben jest i cizí stát jako soukromoprávně rovný tuzemské soudní pravomoci i soudní příslušnosti, je-li tu, jak žalobce tvrdí, tuzemská soudní příslušnost podle jur. nor. pokud se týče podle zák. ze dne 9. srpna 1908 č. 162 ř. z. Výslovného zákonného ustanovení, podle kterého by žaloby proti cizozemskému státu neodléhaly tuzemské soudní moci, není a nelze to ani dovozovati z čl. III. a IX. uv. zák. k jur. n. Ustanovení to vyslovuje zásadu, že nelze tuzemské pravomoci státními smlouvami a mezinárodními záhodami rozšiřovati a mluví-li se tedy v odst. 1. čl. IX. o mezinárodních zásadách, možno tím rozuměti jen zásady takové, jimiž se rozšiřuje tuzemské soudní moc.

Dle čl. III. cit. zák. nejsou podrobeny tuzemské pravomoci jen osoby, jimž přísluší exterritorialita, nýbrž i cizozemský stát sám ani spolužalovaný šofér. — Ohledně osob náležejících ke služebnímu personálu cizích vyslanectev bylo kongresním aktem vídeňským z r. 1815 příl. XVII. čl. 1. a dvor. dekret. ze dne 2. září 1820 č. 375 odst. 2. sb. z. s. ustanoveno, že osoby tyto mohou býti žalovány před tuzemskými řádnými soudy ve všech sporných věcech, pro které vůbec lze žalovati nepřítomného cizozemce. Nelze tedy bezesoušně žalobu ohledně spolužalovaného pro nepřipustnost pořadu práva odmítnouti.

Usnesení vrchního zemského soudu v Praze ze dne 16. února 1920 č. R III. 15/20-5*)

*) V usnesení tomto nebyla vyhrazena jeho právní moc, pročež stalo se podle § 519. č. 3 ř. s. pravoplatným. — Podotknouti dlužno, že podle cit. v něm přílohy k víd. kongres. aktu požívají exterritoriality sice jen vyslanci, vyslančí.

Nuceného vyklizení a odevzdání místností zabraných obcí (společným bytovým úřadem) podle § 11. zák. ze dne 30. října 1919 č. 592 sb. z. a n. dlužno se domáhati exekucí návrhem ve smyslu §u 349. ex. ř. a nikoliv podle § 353. nebo 354. ex. ř.

Rozhodnutím obecního úřadu v C. jež bylo potvrzeno rozhodnutím okresní správy politické v H., byly, podle § 11. zák. ze dne 30. října 1919 č. 592 sb. z. a n. zabrány dvě obytné místnosti v domě M. G. a tato byla vybidnuta, aby je do 8 dnů vyprázdnila a dala obecnímu úřadu k dispozici.

Když tak neučinila, navrhla obec C. u příslušného okresního soudu, aby bylo na M. G. vynuceno odevzdání zabraného bytu a za tím účelem jí uloženo dáti jej obci do 8 dnů k dispozici, jinak že by jí k návrhu vymáhající obec uložena byla pokuta nebo vazba.

První soud návrhu tomu vyhověl. Soud rekursní jej zamítl. Nejvyšší soud dovolacímu rekursu nevyhověl z těchto důvodů:

Rozhodnutí vydaná ve smyslu §u 11. zákona ze dne 30. října 1919 č. 592 sb. z. a n. jsou podle § 31. téhož zák. vykonatelná soudní exekucí (§ 1. č. 12 ex. ř.), čímž jest zároveň vysloveno, že povolení a výkon exekuce se řídí předpisy řádu exekučního. Dle obsahu exekučního titulu jde v podstatě o postavení a vyklizení částí věci nemovité. Jakým způsobem má v takovémto případě exekuce býti vedena, stanoví § 319. ex. ř.; nelze tedy v přítomném případě postupovati dle § 354. ex. ř., který stejně jako § 353. ex. ř. podle nadpisu oběma těmito článkům společného, platí pro vymození činných i jiných, t. j. činných, ohledně nichž nejsou dány v předchozích §§ 346. až 352. ex. ř. předpisy zvláštní. Podle § 349. ex. ř. má něk exekuce býti provedena tak, že výkonný orgán odstraní osoby a movité věci, je-li toho k účelu tomu třeba, a uvede vymáhajícího věřitele v držbu odevzdávaného předmětu. Tím nabude vymáhající věřitel veškerých práv držitelových, tedy zejména práva nakládati volně s věcí odevzdanou v mezích zákonem mu vykázaných, jakož i práva propuštěného mu v § 330. obč. zák. — Jsou-li zabrané místnosti, jak stěžovatelka tvrdí prázdny, omezi se ovšem výkon exekuce na to, že bude vymáhající strana uvedena v držbu odevzdávaných předmětů. Poukazem na § 339. obč. zák. využívá se též námitky stěžovatelčiny, že by mohla majitelka zabraných místností po odevzdání klíčů výkonným orgánem dáti zříditi nový zámek, byt uzemknouti a takto znemožniti dšnosoci s bytem, mo případě nechati se nastěhovati do zabraných místností jiného nájemníka, jež by se pak vzepřel, aby někdo jiný do bytu se nastěhoval.

Z toho, co uvedeno, vysvítá, že vymáhající věřitelka podává návrh na povolení exekuce podle § 354. ex. ř. totiž pohružkou pokuty, po případě vazbou, ochybně, následkem čehož soud rekursní právem zamítl tento návrh změniv usnesení soudu první stolice.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 9. března 1920 č. R I 136/20-1.

Stížnost proti soudnímu příkazu o výpovědi vydanému, k níž dáno bylo svolení, jest vyloučen. Připustny jsou námitky, ale jen pokud, pokud netýkají se otázky, která byla již probrána a pravoplatně rozřešena v nesporném řízení provedeném podle § 3. mín. nař. ze dne 9. února 1919 č. 62 sb. z. a n.

Pronejímatelka odvolavši se na soudní svolení jí udělené usnesením ze dne 4. února t. r. vyvolavěla podáním ze dne 13. února nájemcům byt a navrhuje, aby jim bylo přikázáno, aby

legáti a nunciové, podle mezinárodního obyčeje však také manželky jich, rodina a personál jejich, k němuž se čítati by bylo ovšem j šoféra. — Prakticky obtížnou bude otázka, komu doručiti žalobu za žalovaný cizí stát. Není, tuším, třeba šířiti slovo o tom, že nemůže se tak státi platně do rukou dotčeného diplomatického zástupce, jak v žalobě bylo navrženo, ježto tento zastupuje svůj stát pouze v oboru styků mezinárodních, nelze ho však pokládati za oprávněného zástupce státu ku hájení jeho práv ve věcech soukromoprávních. Nezbude než vyšetřiti, kdo k úkonům takovým v tom kterém konkurentním případě podle dotčených cizích zákonů jest povolán a tomu pak diplomatickou cestou žalobu doručiti.

najatý předmět v termínu květnovém vyklidili a ji pod exekuci odevzdali.

Okresní soud doručil výpověď odpůrcům, přikázav jim, aby jí vyhověli pod exekucí s podmínkou, že usnesení ze dne 4. února t. r. nabude právní moci, kdežto nebude-li soudem rekursním potvrzeno, nýbrž bude-li ku stížnosti odpůrců do něho podané vyhověno a žádané svolení k výpovědi odepřeno, pozbuje platnosti výpověď i soudní příkaz na základě jejím vydaný.

Do tohoto usnesení výpověď příznivě vyřizujícího podána byla vypovídáními stížnost, které soud rekursní vyhověl a naříkané usnesení změnil tak, že výpověď jako předčasnou zamítl.

Dovolacímu rekursu bylo nejvyšším soudem vyhověno, usnesení rekursního soudu zrušeno a stížnost vypovídáních byla odmítnuta z těchto důvodů:

Hledíc k tomu, co ze spisů jest patrné, nemůže být pochybností, že usnesení ze dne 13. února jest soudním příkazem na odevzdání najatého předmětu, který byl vydán na základě výpovědi. Proti takovýmto příkazům však dle druhého odstavce §u 375. c. ř. s. není dopuštěn opravný prostředek kromě námitek, které lze proti nim podati. Tomu nebylo v přítomném případě na závadu ustanovení druhého odstavce § 4. min. nař. ze dne 9. února 1919 č. 62 sb. z. a n., podle něhož nepřislouží nájemníku právo námitek, byl-li soudem dán souhlas k výpovědi. Ustanovení tomu nelze rozuměti tak, že nájemník nemohl by podati vůbec námitek proti výpovědi. Právo jeho jest omezeno jen tudíž, že jsou vyloučeny jen námítka týkající se otázky, která byla již probána a pravoplatně rozřešena v nesporném řízení podle § 3. dotyčného nař. vykonaném, — totiž otázky, zda je tu důvod k výpovědi ve smyslu §u 7. nař. ze dne 17. prosince 1918 č. 83 sb. z. a n. Rovněž nelze přikládati rozhodujícího významu té okolnosti, že okresní soud v usnesení ze dne 13. února výslovně nevytkl, že a ve které lhůtě mají po případě proti výpovědi býti podány námítka (§ 562. c. ř. s.), neboť zákonné ustanovení o tom, jaký opravný prostředek přísluší proti soudnímu opatření a ve které době lze je vznést, jsou povahy naprosto vížící a jejich platnost nezávisí na tom, byly-li strany výslovně na ně upozorněny čili nic.

Pokládali-li tedy vypovězení za to, že výpověď jest předčasná, poněvadž soudní svolení nenabývalo ještě moci práva, měli to uplatnit námítkami proti výpovědi, rekurs proti soudnímu příkazu o výpovědi vydanému byl však naprosto vyloučen. Soud rekursní pak pochybil v tom, že neodmítl nepřipustný rekurs, nýbrž věcně jej vyřídil.

Proto bylo vyhověno dovolacímu rekursu vypovídající strany tudíž, že usnesení soudu rekursního bylo zrušeno a rekurs jejich odpůrců do usnesení okresního soudu ze dne 13. února t. r. jako nepřipustný byl odmítnut.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 16. března 1920 č. R I 148/20-1.

ZE DNE.

Nová sazba notářská. Náhled náš, který jsme projevíli v minulém čísle ohledně honorování, jež se týká osvědčování valných hromad, není sdílen všemi kruhy. Náhled svůj opírali jsme o § 8 nařízení ze dne 30. ledna 1920 čis. 69, dle něhož výkony v sazbě neuvedené odměnit jest podle sazby za úkony obdobné, tedy analogicky. Sdíleli jsme náhled, že na př. zvyšování akciového kapitálu jest nejméně jednostranné právní jednání, kdežto zakládání nových společností nechť akciových neb s r. o. jest společenskou smlouvou, tedy jednání oboustranné. Při nynějším hromadném zakládání nových společností a zvyšování kapitálu kmenového, při nichž jde vždy o značné obnosy, jest honorář notářský takto analogicky vypočtený, často ovšem velice značný. Aby docíleno bylo jednotného postupu v likvidaci těchto honorářů a zamezilo se snad nepřipustné posuzování a kritizování našich účtů, aby dále bylo jednotně stanoveno, jaký poplatek má se čísti za osvědčení valných hromad zcela jednoduchých aneb schůzí jiných, koná výkonný výbor porady a naváže styky též s finančními kruhy, výsledek toho pak sdělíme všem pp. kolegům v »Českém Právu« a odporučíme jednotný postup ve věcech těchto.

Neuvěřitelné zprávy docházejí nás od různých kolegů ve příčině přisuzování soudních za úkony pozůstalosti, kde jmění hrubé převyšuje 50.000 K. — Měli jsme za to, že sazba notářská jest v ohledu tom tak jasná, že nebylo ani třeba nějakých vysvětlivek, neboť poznámka v pol. 10 c. d. výslovně uvádí, že jde-li o úkony spleťité, obtížné, mimo úřední hodiny neb, je-li vynaložiti zvláštní obezřetnost neb konečně přesahuje-li hodnota jmění 50.000 K, jest odměnu upravit se zvláštním zřetelem. Nemůže býti pochyby, že veškeré tyto případy nespadají pak pod sazbu notářskou, nýbrž, že honorování nich státi se má dle § 171. n. f., totiž, že má býti přisouzen za takovéto úkony vyšší poplatek nežli dle sazby, a sice takový, jenž odpovídá těmto zvláštním případům. Nemohli jsme proto ani očím uvěřiti, když jsme četli přípisy kolegů, jež nám oznamují, že se našli soudové, kteří vykládají dotyčnou poznámku v ten smysl, že v těchto vymínečných případech dlužno přisuzovati poplatek pod sazbu notářskou. Prosíme pp. kolegy, aby nám podali zprávy, jestliže i u dalších okresních soudů podobně nesprávně sazba notářská se vykládá, abychom mohli případy ty hromadně předložiti ministerstvu spravedlnosti a požádati je o dodatečný autent. výklad a nápravu.

Zákon o změně civ. řádu soudního j. n. a nesporného řízení nebyl v tomto Národním shromáždění uskutečněn. Zákon tento, velice obšírný, narazil na odpor hlavně u ministerstva pro unifikaci. Byla tu proto snaha prosaditi aspoň 2 paragrafy a sice § týkající se zvýšení stupnice pro spory před okresními soudy do výše 5.000 K a § pojednávající o přikázání pozůstalosti notářům. — Žádné z těchto ustanovení nenarazilo totiž na odpor nižádné strany. Vzdor tomu nebylo možno ani tyto dva paragrafy prosaditi, ač oba znamenají velikou úlevu soudů. Jest jisto, že nová sněmovna bude museti k této reformě přikročiti, poněvadž koncepční personál soudní rozhodně nestačí na práce, které jsou mu ukládány, zejména reformou pozemkovou. Rozhodující kruhy sice se těší, že stane se v té příčině náprava připuštěním kandidátů notářství do služeb soudních, máme však důvodné pochybnosti, že zákon o tom vydaný bude míti podstatného praktického výsledku. Postavení státního úředníka není nyní záviděníhodno z důvodů, jež každému jsou známy a také platy státního úřednictva nepostačí nikterak ku krytí slušné existence úřednickovy rodiny. Kandidáti notářství, zejména ti, kteří vykazují delší praxi, zajisté si rozmyslí, přestupovati do služby státní, když nyní vyhlídka u našeho stavu se valně zlepšily a dá se čekati, že i dosažení úřadu notářského nebude vyžadovati tak dlouhé doby, jak tomu bylo dosud.

Nové důležité zákony.

Zákon ze dne 6. II. 1920 čis. 114 o sloučení obcí sousedních s Prahou.

Zákon ze dne 6. II. 1912 čis. 115 o volbách do Ústředního zastupitelstva hlavního města Prahy.

Zákon ze dne 6. II. 1920 čis. 116 o organizaci a působnosti Ústředního zastupitelstva hlavního města Prahy.

Zákon ze dne 6. II. 1920 čis. 117 o zavedení obecních platů a dávek v obci hlav. města Prahy.

Zákon ze dne 12. II. 1920 čis. 118 o hospodaření na zabraném majetku pozemkovém.

Zákon ze dne 29. II. 1920 čis. 121 o Ústavě československé republiky.

Zákon ze dne 29. II. 1920 čis. 122 o zásadách jazykového práva naší republiky.

Zákon ze dne 29. II. 1920 čis. 123 o řádu volebním do poslanecké sněmovny.

Zákon ze dne 29. II. 1920 čis. 124 o složení a právomoci senátu.

Zákon ze dne 29. II. 1920 čis. 125 o volebním soudě.

Zákon ze dne 29. II. 1920 čis. 126 o zřízení župním

Zákon ze dne 17. II. 1920 čis. 134 o zajišťování dávek z majetku.

Zákon ze dne 25. II. 1920 čis. 143 o účasti zaměstnanců při hornictví na správě dolů a podílů na čistém zisku.

Zákon ze dne 25. II. 1920 čis. 144 o závodních a revírních radách při hornictví.

Zákon ze dne 25. II. 1920 čis. 145 o hornickém rozhodčím soudu.

Zákon ze dne 9. III. 1920 čis. 146 o uvolnění zadržaných výplat ze smluv pojišťovacích.